

Slovo úvodem	9
Výchozí text	11
Poznámkový aparát	12
Použité zkratky	12
Míry a váhy	13
Mapy	1591

OBSAH

STARÝ ZÁKON

Genesis	17	2. Letopisů	509	Daniel	1155
Exodus	79	Ezdráš	549	Ozeáš	1175
Leviticus	129	Nehemiáš	563	Joel	1193
Numeri	163	Ester	583	Amos	1201
Deuteronomium	215	Job	593	Abdiáš	1215
Jozue	259	Žalmy	645	Jonáš	1219
Kniha Soudců	289	Přísloví	795	Micheáš	1223
Rút	319	Kazatel	847	Nahum	1235
1. Samuelova	325	Píseň písní	861	Abakuk	1241
2. Samuelova	361	Izaiáš	873	Sofoniáš	1247
1. Královská	395	Jeremiáš	983	Ageus	1253
2. Královská	433	Pláč	1077	Zachariáš	1255
1. Letopisů	469	Ezechiel	1091	Malachiáš	1267

NOVÝ ZÁKON

Matouš	1273	Efeským	1499	Židům	1531
Marek	1313	Filipským	1505	Jakub	1545
Lukáš	1339	Koloským	1509	1. Petr	1549
Jan	1381	1. Tesalonickým	1513	2. Petr	1555
Skutky apoštolů	1411	2. Tesalonickým	1517	1. Jan	1559
Řimanům	1449	1. Tímoteovi	1519	2. Jan	1564
1. Korintským	1467	2. Tímoteovi	1523	3. Jan	1565
2. Korintským	1483	Titovi	1527	Juda	1567
Galatským	1493	Filemonovi	1529	Zjevení	1569

NA POČÁTKU

Příběh nebe a země

1 Na počátku Bůh stvořil nebe a zemi. ²Země pak byla pustá a prázdná, nad propastí byla tma a nad vodami se vznášel Boží Duch.

³Bůh řekl: „Ať je světlo!“ – a bylo světlo. ⁴Bůh viděl, že světlo je dobré, a Bůh oddělil světlo od tmy. ⁵Bůh nazval světlo „den“ a tmu nazval „noc“. Byl večer a bylo ráno, den první.

⁶Bůh řekl: „Ať je uprostřed vod obloha, aby oddělovala vody od vod!“ ⁷Bůh učinil oblohu a oddělil vody pod oblohou od vod nad oblohou – a stalo se.

⁸Bůh nazval oblohu „nebe“ a byl večer a bylo ráno, den druhý.

⁹Bůh řekl: „Ať se vody pod nebem shromáždí na jedno místo a ať se ukáže souš!“ – a stalo se. ¹⁰Bůh nazval souš „země“ a shromáždění vod nazval „moře“. A Bůh viděl, že je to dobré.

¹¹Tehdy Bůh řekl: „Ať země zplodí zeleň: byliny nesoucí semeno a různé druhy plodných stromů nesoucích ovoce, v němž je jejich semeno na zemi!“ – a stalo se. ¹²Země vydala zeleň: různé druhy bylin nesoucích semeno a různé druhy stromů nesoucích ovoce, v němž je jejich semeno. A Bůh viděl, že je to dobré. ¹³Byl večer a bylo ráno, den třetí.

¹⁴Bůh řekl: „Ať jsou na nebeské obloze svítlny, aby oddělovaly den od noci; budou znameními k určování období, dnů a let; ¹⁵budou na nebeské obloze svítlnami k osvětlování země!“ – a stalo se. ¹⁶Bůh učinil dvě veliké svítlny: větší, aby vládla dni, a menší, aby vládla noci; učinil rovněž hvězdy. ¹⁷Bůh je umístil na nebeské obloze, aby osvětlovaly zemi, ¹⁸aby panovaly nade dnem a nocí a aby oddělovaly světlo od tmy. A Bůh viděl, že je to dobré. ¹⁹Byl večer a bylo ráno, den čtvrtý.

²⁰Bůh řekl: „Ať se vody zahemží množstvím živočichů a nad zemí pod nebeskou oblohou ať létají ptáci!“ ²¹Bůh tedy stvořil velké mořské obludy a všemožné druhy čilých živočichů, jimiž se zahemžily vody, i všemožné druhy okřídlených ptáků. A Bůh viděl, že je to dobré. ²²Bůh jim požehnal a řekl: „Plodte a množte se a naplňte vody v mořích; také ptáci ať se rozmnožují na zemi.“ ²³Byl večer a bylo ráno, den pátý.

²⁴Bůh řekl: „Ať země vydá různé druhy živočichů: různé druhy dobytka, drobné havěti i polní zvěře!“ – a stalo se. ²⁵Bůh učinil různé druhy polní zvěře a dobytka i všemožné druhy zemské havěti. A Bůh viděl, že je to dobré.

²⁶Tehdy Bůh řekl: „Učiňme člověka k našemu obrazu, podle naší podoby! Ať panují nad mořskými rybami, nad nebeským ptačtvem, nad dobytkem, nade vši zemí i nad veškerou havětí lezoucí po zemi.“

²⁷ Bůh stvořil člověka
ke svému obrazu,
k obrazu Božímu stvořil jej:
jako muže a ženu stvořil je.

²⁸A Bůh jim požehnal. Bůh jim řekl: „Plodte a množte se, naplňte zem, podmaňte si ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem i nad každým živočichem lezoucím po zemi.“

²⁹Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám všechny byliny vydávající semeno na celém povrchu země i každý strom, na němž je ovoce vydávající semeno. To vám bude za pokrm. ³⁰Také veškeré polní zvěři, všem nebeským ptákům i všemu, co leze po zemi, zkrátka všemu, co má v sobě život, jsem dal za pokrm všechny zelené byliny“ – a stalo se. ³¹Bůh viděl všechno, co učinil, a hle, bylo to velmi dobré! Byl večer a bylo ráno, den šestý.

2 Tak bylo dokončeno nebe a země s veškerou jejich rozmanitostí.

²Sedmého dne Bůh dokončil dílo, na němž pracoval; sedmého dne odpočinul od veškeré práce, kterou dělal. ³Bůh sedmý den požehnal a posvětil jej, neboť v něm Bůh odpočinul od všeho díla, jež vykonal, když tvořil.

⁴To je příběh nebe a země, o jejich stvoření.

V Boží zahradě

Tenkrát, když Hospodin Bůh učinil zemi a nebe, ⁵na zemi ještě nebylo žádné polní křoví a nerostly žádné polní byliny. Hospodin Bůh na zem ještě nesesílal déšť a nebyl ani člověk, který by obdělával půdu. ⁶Ze země však vystupovala pára a zavlažovala celý zemský povrch.

⁷Hospodin Bůh pak z prachu země zformoval člověka* a do jeho chřípí vdechl dech života. Tak se člověk stal živou bytostí.

⁸Hospodin Bůh vysázel v Edenu* na východě zahradu a do ní postavil člověka, jehož zformoval. ⁹Hospodin Bůh nechal ze země vyrůst všelijaké stromy lákavé na pohled a dobré k jídlu, včetně stromu života uprostřed zahrady a stromu poznání dobra i zla.

¹⁰Z Edenu vycházela řeka, aby zavlažovala zahradu, a odtud se rozdělovala do čtyř hlavních toků. ¹¹První se jmenuje Pišon. Obtéká celou zemi Chavilu, kde je zlato, ¹²a zlato té země je výborné. Je tam i vonná pryskyřice bdeliium a kámen onyx. ¹³Druhá řeka se jmenuje Gíchon; ta obtéká celou zemi Habeš. ¹⁴Třetí řeka se jmenuje Tigris a teče na východ od Asýrie. A čtvrtá řeka je Eufrat.

¹⁵Hospodin Bůh tedy vzal člověka a usadil ho do zahrady Eden, aby ji obdělával a střežil. ¹⁶Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu v zahradě můžeš svobodně jíst, ¹⁷kromě stromu poznání dobra i zla. Z toho nej, neboť v den, kdy bys z něj jedl, jistě zemřeš.“

¹⁸Hospodin Bůh také řekl: „Není dobré, aby byl člověk sám; opatřím mu rovnocennou oporu.“

¹⁹(Hospodin Bůh totiž zformoval ze země všechnu polní zvěř i všechno nebeské ptactvo a přivedl je k Adamovi, aby viděl, jak je pojmenuje. Jakkoli pak Adam nazval kterého živočicha, tak se jmenoval. ²⁰Adam tedy pojmenoval všechny dobytek, nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Pro Adama se ale nenašla rovnocenná opora.)

²¹Hospodin Bůh tedy na Adama přivedl hluboký spánek. Když usnul, vzal jedno z jeho žeber a zaplnil to místo tělem. ²²Z onoho žebera, které vzal z Adama, pak Hospodin Bůh vytvořil ženu a přivedl ji k Adamovi.

²³Adam tenkrát řekl:

„To je konečně ona:
kost z mých kostí,
tělo z mého těla!
Bude se nazývat manželkou,
neboť je vzata z manžela!“

²⁴To proto muž opouští otce i matku – aby přilnul ke své manželce a stali se jedním tělem. ²⁵Oba dva, muž i jeho žena, byli nazí a nestyděli se.

První hřích

3 Nejchytřejší ze všech polních zvířat, která Hospodin Bůh učinil, byl had. Ten řekl ženě: „Opravdu vám Bůh zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“

²„Ovoce stromů v zahradě jíst smíme,“ odpověděla žena hadovi. ³„Ale o ovoci stromu uprostřed zahrady Bůh řekl: „Nejezte z něj, ani se ho nedotýkejte, jinak zemřete.““

⁴Na to had ženě řekl: „Určitě nezemřete! ⁵Bůh ale ví, že jakmile pojdete z toho stromu, otevrou se vám oči a budete jako Bůh: budete znát dobro i zlo.“

⁶Když tedy žena viděla, že onen strom je dobrý k jídlu a lákavý na pohled, strom slibující porozumění, vzala z jeho ovoce a jedla. Dala i svému muži, který byl s ní, a také on jedl. ⁷Tehdy se jim oběma otevřely oči a poznali, že jsou nazí. Svázali tedy fíkové listí a udělali si zástěrky.

⁸Vtom ale uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se zahradou za denního vánku. Tehdy se Adam a jeho žena skryli před Hospodinem Bohem uprostřed stromů zahrady.

⁹„Kde jsi?“ volal Hospodin Bůh na Adama.

¹⁰Ten odpověděl: „Slyšel jsem v zahradě tvůj hlas a dostal jsem strach, protože jsem nahý. Proto jsem se skryl.“

¹¹„Kdo ti řekl, že jsi nahý?“ tázal se Hospodin Bůh. „Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“

¹²Adam odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby byla se mnou, ta mi dala z toho stromu, a tak jsem jedl.“

¹³„Cos to udělala?“ řekl Hospodin Bůh ženě.

„Had mě podvedl, a tak jsem jedla,“ odpověděla.

¹⁴Hospodin Bůh tehdy řekl hadovi:

„Za to, cos udělal, budeš zlořečený
mezi vším dobyt看em i divokými zvířaty.
Po všechny dny svého života polezeš po břiše
a žrát budeš prach.

¹⁵Rozpoutám také nepřítelství
mezi tebou a ženou
i mezi tvým a jejím potomkem.
On ti rozdrtí hlavu
a ty mu rozdrtíš patu.“

PRVNÍ KNIHA

- 1** Blaze člověku,
který nechodí, jak radí ničemní,
na cestě hříšných nestojí,
ve spolku posměvačů nesedí.
- ² Zákon Hospodinův je jeho radostí –
o tomto Zákoně dnem i nocí přemýšlí.
- ³ Bude jako strom
na břehu řeky vsazený,
který své ovoce ve svůj čas přináší,
kterému nikdy neuvadne listí –
cokoli činí, se podaří!
- ⁴ Jinak se ale povede ničemným:
budou jak pleva, již vítr unáší.
- ⁵ Ničemní na soudu neobstojí,
stejně tak hříšní uprostřed poctivých.
- ⁶ Cestu poctivých dobře zná Hospodin,
cesta ničemných se vniveč obrátí.
- 2** Proč vzbouřily se národy
a lidé vymýšlejí marnosti?
- ² Králové světa povstali,
vládcové stroji spiknutí
proti Hospodinu a jeho Pomazanému:
- ³ „Pojďme rozlámat jejich okovy,
shodme ze sebe jejich provazy!“
- ⁴ Směje se Ten, jenž trůní v nebesích,
vysmívá se jim Hospodin.
- ⁵ Jednou k nim ale v hněvu promluví,
ve svém rozlícení je vyděsí:
- ⁶ „Já sám jsem ustanovil svého krále
na Sionu – své svaté hoře!“
- ⁷ Povím, co prohlásil Hospodin.
Řekl mi: „Jsi můj syn,
já jsem ode dneška Otcem tvým!
- ⁸ Požádej mě a já učiním
národy země tvým dědictvím,
nejzazší končiny tvým vlastnictvím.
- ⁹ Železnou holí je rozdrtíš,
roztříštíš je jak hliněné nádoby.“

- ¹⁰ Proto, králové, buďte rozumní,
soudcové země, nechte se poučit.
¹¹ Služte Hospodinu s posvátnou bázní
a veselte se s třesením.
¹² Líbejte „syna“! Kdyby se rozlítl,
na cestě byste zhynuli –
jeho hněv může vzplanout ve chvíli!

Blaze všem, kdo v něho doufají.

3 *Žalm Davidův, když utíkal před svým synem Abšalomem.**

- ² Kolik jen, Hospodine, je mých nepřátel,
kolik jich povstává proti mně!
³ Kolik jich říká o mém životě:
„Od Boha žádnou pomoc nečekej!“ *séla**
- ⁴ Ty však, Hospodine, jsi okolo mě štít,
ty, Slávo má, mou hlavu povznášíš.
⁵ K Hospodinu jsem volal ze všech sil,
ze své svaté hory pak ke mně promluvil. *séla*
- ⁶ Uléhám ke spánku, vstanu zas –
Hospodin sám mě podpírá!
⁷ Z tisícíhlahých šiků nemám strach,
i když mě svírají ze všech stran.
- ⁸ Povstaň, Hospodine!
Zachraň mě, Bože můj!
Rozbij čelisti všech mých nepřátel,
zvyrážej zuby ničemů!
- ⁹ Hospodinovo je vítězství,
na tvém lidu tvé požehnání. *séla*

4 *Pro předního zpěváka, na strunné nástroje.
Žalm Davidův.*

- ² Odpověz na mé volání,
Bože, má spravedlnosti!
Uprostřed úzkosti ulev mi,
smiluj se nade mnou, slyš mé modlitby!
- ³ Jak dlouho, lidé,
budete mou slávou pohrdat,
marnost milovat a lži se zabývat? *séla*
- ⁴ Vězte, že Hospodin svého věrného vyvolil,
Hospodin vyslyší moje volání!

- ⁵ Ve svém rozčilení nehřešte,
na lůžku přemítejte a zmlkňte.
- ⁶ Spravedlivé oběti přineste,
s důvěrou v Hospodinu spočíte.
- ⁷ Mnozí říkají: „Kdo nám dá štěstíokusit?
Svou tvář nad námi, Hospodine, rozjasni!“
- ⁸ Mé srdce plníš větší radostí,
než když sklízí zrní a víno v hojnosti.
- ⁹ Pokojně uléhám, pokojně spím –
ty sám, Hospodine, mě chráníš v bezpečí.

séla

5 *Pro předního zpěváka, na flétny.
Žalm Davidův.*

- ² Vyslyš má slova, Hospodine,
všimni si mého úpění!
- ³ Vnímej mé volání, můj Králi a Bože –
k tobě se modlím!
- ⁴ Ráno, Hospodine, kéž můj hlas uslyšíš,
ráno ti s nadějí své prosby předložím.
- ⁵ Ty přece, Bože, nemáš rád podlost,
nikdo zlý u tebe nesmí být.
- ⁶ Před tvými očima neobstojí zpupní,
v nenávisti máš všechny zlosyny.
- ⁷ Vniveč obracíš všechny lháře –
vrahy a podvodníky si Hospodin oškliví!
- ⁸ Já ale díky tvé veliké lásce
do tvého domu vejít smím,
abych se klaněl v posvátné úctě
před tebou ve tvém svatém chrámě.
- ⁹ Kvůli mým nepřátelům, Hospodine,
ve své spravedlnosti mě veď,
svou cestu přede mnou prosím urovnej!
- ¹⁰ Vždyť v jejich ústech není upřímnosti,
jejich nitro je plné záhuby,
zející hrob je hrdlo jejich,
nástroje klamu jejich jazyky.
- ¹¹ Odsuď je, Bože,
na svoje plány ať doplatí!
Zavrhni je, že mají tolik vin –
vždyť proti tobě povstali!

VYVEDENÍ IZRAELE Z EGYPTA

STŘEDOZEMNÍ MOŘE

KANAÁN

Jordán

Chešbon

Jericho

Nebó

Soan

Gošen

Pitom

Sukot

NEGEV

Kádeš-barné

SINAJSKÝ POLOOSTROV

Makhelot

EDOM

Heliopolis (Ón)

Memfis (Nóf)

Punon

Jotbata

Ecjon-geber

DOLNÍ EGYPT

Mara

Elim

Chacerot

MISTIÁN

Níl

Sinaj

RUDÉ MOŘE

PAVLOVA DRUHÁ CESTA (49—51 N. L.)

